

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av grundskolelagen, gymnasielagen, 21 och 24 §§ lagen om vuxengymnasier, 24 § lagen om yrkesläroanstalter samt 20 § lagen om yrkeshögskolestudier

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det görs ändringar i stadgandena om tjänsteinnehavare och befattningshavare i grundskolelagen, gymnasielagen, lagen om vuxengymnasier, lagen om yrkesläroanstalter och lagen om yrkeshögskolestudier.

I propositionen föreslås att de specialstadgandena i skollagstiftningen som gäller anställningsförhållandets upphörande för rektorer och lärare vid grundskolor, gymnasier och vuxengymnasier som är anställda hos en kommun eller samkommun eller i privata läroanstalter och vissa andra specialstadgandena som gäller anställningsförhållandet

skall upphävas. När det gäller anställningsförhållandet för nämnda tjänsteinnehavare, befattningshavare och timlärare och upphörandet av anställningsförhållandet skall stadgandena i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet och lagen om arbetsavtal tillämpas. Till lagen om yrkesläroanstalter och lagen om yrkeshögskolestudier fogas en hänvisning till lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet.

De lagar som ingår i propositionen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

MOTIVERING

1. Inledning

Lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) trädde i kraft den 1 juli 1996. Lagen anknyter till regeringsformens stadganden om de grundläggande fri- och rättigheterna som förnyades 1995. Genom lag har kravet i lagstiftningen på lagstadgad anställningstrygghet uppfyllts. Sedan lagen har trätt i kraft bestäms de kommunala tjänsteinnehavarnas ställning i fråga om tjänsteförhållandets upphörande inte längre på basis av en tjänstestadga på instruktionsnivå och inte heller genom tjänstekollektivavtal. Enligt lagen skall anställningstryggheten för kommunala tjänsteinnehavare bestämmas på nästan motsvarande sätt som för kommunens anställda i arbetsavtalsförhållande.

I lagen stadgas bl.a. om förbud mot dis-

kriminering av sökande av tjänster och tjänsteinnehavare, tjänsteförhållande för viss tid, provotid, ombildning av tjänsteförhållande till tjänsteförhållande på deltid, grunder för uppsägning av en tjänsteinnehavare, särskilt uppsägningsskydd, uppsägningstid, avslutande av ett tjänsteförhållande utan uppsägning, upplösning av tjänsteförhållande, förfarandet när ett tjänsteförhållande avslutas, fortsättning av tjänsteförhållande, återanställning av uppsagd tjänsteinnehavare, avgångsålder, permittering och avstängning från tjänsteutövning. I fråga om innehållet i stadgandena och motiveringarna hänvisas till regeringens proposition med förslag till lag om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet och till lagar som har samband därmed (RP 44/1996 rd) samt riksdagens förvaltningsutskotts betänkande om propositionen (FvUB 10/1996).

2. Anställningssystemet inom undervisningsväsendet samt specialstadganden som gäller rektorer och lärare

Huvudmän för skolorna är kommuner, samkommuner, staten samt privata instanser. Kommunala är bl.a. grundskolorna, gymnasier och vuxengymnasierna samt en del av yrkesläroanstalterna och yrkeshögskolorna. Statliga skolor är bl.a. skolorna för hörselskadade och synskadade samt rörelsehindrade barn, vissa skolor med främmande undervisningsspråk och en del av yrkesläroanstalterna. Privata är bl.a. skolor som ersätter grundskolan, privata gymnasier och privata vuxengymnasier, Steiner-skolor och steinerpedagogiska specialskolor samt en mängd yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor.

I grundskolan och gymnasierna är antalet lärare ca 45 000 och i yrkesläroanstalterna samt i yrkeshögskolorna ca 15 000.

På grund av att skolorna har olika huvudmän är lärarnas rättsliga ställning olika i olika skolor och grundar sig på olika författningar. I kommunala läroanstalter grundar sig tjänsteinnehavarnas och timlärarnas rättsliga ställning på kommunallagen (365/95) och kommunens tjänstestadga. Vissa specialstadganden om tjänsteinnehavare ingår dessutom i författningarna om grundskolan, gymnasier och vuxengymnasier. Antalet specialstadganden har dock minskats under de senaste åren. Den rättsliga ställningen för rektorerna och lärarna vid statliga läroanstalter grundar sig på statstjänstemannalagstiftningen och ställningen för rektorerna och lärarna vid privata läroanstalter på arbetsavtalslagstiftningen, med undantag för de specialstadganden i grundskolelagen (476/83), gymnasielagen (477/83) och lagen om vuxengymnasier (439/94) som gäller befattningshavare vid skolor som ersätter grundskolan, privata gymnasier och privata vuxengymnasier.

Enligt grundskolelagens 54 a § gäller i fråga om tjänsterna vid en grundskola samt tjänsteinnehavarna och timlärarna vid den vad kommunallagen stadgar och med stöd av den bestäms om kommunala tjänster och tjänsteinnehavare, om inte något annat stadgas i denna lag och i den förordning som givits med stöd av den. På timlärare tillämpas de stadganden och föreskrifter som gäller kommunens tillfälliga tjänsteinnehavare, om inte något annat framgår av denna lag

eller den förordning som givits med stöd av den.

I grundskolelagen stadgas bl.a. om förflyttning av en tjänsteinnehavare om en lärartjänst dras in och i vissa andra fall (56, 56 a och 58 a §§), opartiskt bemötande av tjänsteinnehavare (58 e §), uppsägning och förfarandet i samband med det (62 a, 62 b och 62 d §§), tjänsteförhållandets upphörande om tjänsteinnehavaren tagit annan anställning (68 §), befrielse från tjänsteutövning för den tid sjukdomen varar och skyldighet för tjänsteinnehavaren att genomgå läkarkontroll (70 §), avgångsbidrag (62 g §) samt avgångsålder (69 §). Med stöd av 78 a § grundskolelagen tillämpas en del av nämnda stadganden också på befattningar, befattningshavare och timlärare vid privata skolor som ersätter grundskolan.

Stadgandena i gymnasielagen om tjänsteinnehavare och befattningshavare motsvarar stadgandena i grundskolelagen. I 21 och 24 §§ lagen om vuxengymnasier ingår däremot en hänvisning till de stadganden i gymnasielagen som gäller tjänsteinnehavare och befattningshavare.

Ovan angivna specialstadganden i skollagstiftningen har i huvudsak motsvarat stadgandena i statstjänstemannalagstiftningen. Till skillnad från den praxis som följts gjordes dock inga justeringar i stadgandena om upphörandet av en tjänsteinnehavares anställningsförhållande i samband med de senaste ändringarna (lagarna 427—429/95), som gjordes på grund av den nya statstjänstemannalagen (750/94) och som trädde i kraft vid ingången av april 1995. I motiveringen till regeringens proposition med förslag till ändring av vissa stadganden som gäller ställningen för tjänsteinnehavare och befattningshavare inom undervisningsväsendet (RP 338/1994 rd) konstaterades att det i fråga om stadgandena om upphörande av lärares anställningsförhållande och återanställning bereds en reform i samband med reformen av de kommunala tjänsteinnehavarnas rättsliga ställning.

Enligt 24 § 3 mom. (146/91) lagen om yrkesläroanstalter och 20 § 1 mom. lagen om yrkeshögskolestudier (255/95) tillämpas på tjänsterna, tjänsteinnehavarna och på dem som interimistiskt sköter en tjänst samt på timlärare vid en kommunal läroanstalt och vid en kommunal yrkeshögskola vad som stadgas i kommunallagen eller bestäms med stöd av den, om inte något annat stadgas i

denna lag eller genom en förordning som utfärdats med stöd av den. På timlärare tillämpas de stadganden och föreskrifter som gäller kommunens tillfälliga tjänsteinnehavare. I nämnda lagar ingår inte behörighetsvillkor för tjänsterna med undantag för specialstadganden om tjänsteförhållanden och tjänsteinnehavare.

3. De föreslagna ändringarna

I propositionen föreslås att den rättsliga ställningen för rektorer och lärare som är anställda hos en kommun eller samkommun skall förenhetligas med andra kommunala tjänsteinnehavares ställning i fråga om de ärenden som hör till tillämpningsområdet för lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet, med undantag för stadgandena om avgångsålder. De specialstadganden i skollagstiftningen som gäller tjänsteförhållandets upphörande och vissa andra specialstadganden om anställning, vilka nämns nedan, skall upphävas. I grundskolelagen, gymnasielagen, lagen om vuxengymnasier, lagen om yrkesläroanstalter samt lagen om yrkeshögskolestudier intas för klarhets skull en hänvisning till lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet.

Med stöd av vad som anförts ovan förslås att stadgandena i grundskolelagen och i gymnasielagen om opartiskt bemötande av tjänsteinnehavare (58 e § grundskolelagen och 32 § gymnasielagen), grunderna för uppsägning av en ordinarie tjänsteinnehavare (62 a § och 36 a §), uppsägning av den som sköter en tjänst interimistiskt och av en timlärare (62 b § och 36 b §), tillfälle att avge förklaring före uppsägningen (62 d § och 36 d §), upphörande av tjänsteförhållandet på grund av att tjänsteinnehavaren tagit annan anställning (68 § och 42 §) och befrielse från tjänsteutövning på grund av sjukdom (70 § och 44 §) skall upphävas. Det föreslås att omnämmandet i 52 § 3 mom. grundskolelagen och i 27 § 3 mom. gymnasielagen att en timlärare också får anställas på viss tid eller tills vidare skall strykas som obehövt. En hänvisning till lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet fogas till 54 a § grundskolelagen och 28 a § gymnasielagen. Revideringar som föranleds av ändringarna i ovannämnda stadganden görs i grundskolelagens 78 a §, som gäller befatt-

ningshavare och timlärare vid skolor som ersätter grundskolan, och i gymnasielagens 53 §, som gäller privata gymnasier.

Aven i 21 § och 24 § 3 och 4 mom. lagen om vuxengymnasier görs de revideringar som följer av att gymnasielagen ändras. En hänvisning till lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet tas in i 24 § 3 mom. lagen om yrkesläroanstalter och i 20 § 1 mom. lagen om yrkeshögskolestudier.

Att man upphäver de specialstadganden som gäller grundskolan, gymnasierna och vuxengymnasierna och övergår till att iakttä stadgandena i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet innebär inga väsentliga förändringar i den rättsliga ställningen för nämnda tjänsteinnehavare och befattningshavare. Enligt förslaget skall enbart indragning av en tjänst inte längre utgöra någon grund för uppsägning. Uppsägning på grund av en väsentlig och bestående nedgång i tjänsteinnehavarens arbetsförmåga som beror på sjukdom, lyte eller kroppsskada förutsätter å andra sidan inte längre nödvändigtvis att tjänsteinnehavaren har rätt till invalidpension. Om tjänsteinnehavaren övergår i någon annans tjänst, skall hans tjänsteförhållande inte upphöra enbart på basis av ett konstaterande, men enligt 6 § lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet kan hans tjänsteförhållande sägas upp eller enligt 11 § nämnda lag upplösas om ett viktigt skäl kräver det. I stället för befrielse från tjänsteutövning på grund av sjukdom kan en tjänsteinnehavare eller befattningshavare med stöd av 20 § lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet avstängas från tjänsteutövning. Avstängningsförfarandet är klarare och lättare att tillämpa än befrielse från tjänsteutövning och skyldighet för tjänsteinnehavaren att genomgå läkarkontroll. En tjänsteinnehavare eller befattningshavare som vägrar genomgå läkarkontroll kan enligt nuvarande stadganden inte tvingas till det och tillämpningen av stadgandet har av denna orsak visat sig problematisk i praktiska konfliktsituationer.

I fråga om skolor som ersätter grundskolan, privata gymnasier och vuxengymnasier innebär de föreslagna ändringarna att man i regel skall tillämpa stadgandena i lagen om arbetsavtal (320/70) på anställning och anställningsförhållandets upphörande.

Enligt propositionen skall kommunerna och de privata skolornas huvudmän i fram-

tiden i sin instruktion, utan begränsningar i lagstiftningen, bestämma vilket organ eller vilken tjänsteinnehavare eller befattningshavare som skall besluta om uppsägning eller annat upphörande av tjänsteförhållandet.

Enligt 16 § lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet är avgångsåldern för en ordinarie tjänsteinnehavare densamma som hans ålderspensionsålder. Enligt 69 § grundskolelagen och 43 § gymnasielagen är avgångsåldern för tjänsteinnehavare och timlärare för närvarande 65 år. Stadgandena om lärarnas pensionsrätt och pensionsålder har under de senaste åren ändrats som en del av pensionsreformerna inom den offentliga sektorn. Enligt tidigare stadganden var lärarnas pensionsålder lägre än den allmänna pensionsåldern, dvs. 60 år, och för vissa lärare, närmast speciallärare, 55 år. Nämnda stadganden om lägre pensionsålder kommer med stöd av övergångsstadgandena i samband med ändringen av pensionsstadgandena att tillämpas under ytterligare tiotal år. Om lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet tillämpades på rektorerna och lärarna i grundskolan och gymnasiet skulle detta utan hänsyn till arbetsförmågan innebära att alla rektorer och lärare i tjänst skulle gå i pension vid lägre ålder än den allmänna pensionsåldern, varvid också den intjänade pension som grundar sig på tjänsteåren skulle kunna bli mindre än full pension. Propositionen innehåller därför inget förslag till upphävande av de specialstadganden som gäller lärarnas avgångsålder. Nämnda stadgande i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet lämpar sig inte heller särskilt för grundskolans lärare, eftersom den förutsätter att anställningsförhållandet upphör omedelbart när pensionsåldern uppnås, vilket även kan infalla mitt under skolarbetet under läsåret.

Den rättsliga ställningen för tjänsteinnehavarna i grundskolan, gymnasierna och vuxengymnasierna skiljer sig dessutom från den rättsliga ställningen för andra kommunala

tjänsteinnehavare på så sätt att det i de lagar som gäller nämnda skolformer ingår specialstadganden om förflyttning av tjänsteinnehavare till annan tjänst i samband med att tjänsten indras och i vissa andra fall. Det är också möjligt med förflyttning till en tjänst i en annan kommun. I propositionen föreslås inte ändringar i de stadganden som gäller förflyttning av tjänsteinnehavare, utan avsikten är att bereda ändringar i detta avseende i samband med den totalreform av utbildningslagstiftningen som är aktuell.

4. Propositionens verkningar

Propositionen förenhetligar de stadganden och föreskrifter som gäller upphörandet av anställningsförhållandet för rektorer och lärare samt andra tjänsteinnehavare som är anställda hos en kommun eller samkommun samt andra stadganden och föreskrifter om anställningstryggheten som ingår i propositionen. Propositionen utvidgar tillämpningsområdet för lagen om arbetsavtal i skolor som ersätter grundskolan samt i privata gymnasier och vuxengymnasier.

Propositionen har inga betydande ekonomiska verkningar.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet. Förhandlingar om propositionen har förts med Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ samt Finlands kommunförbund och Kommunala arbetsmarknadsverket.

6. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av grundskolelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i grundskolelagen av den 27 maj 1983 (476/83) 58 e, 62 a, 62 b, 62 d, 68 och 70 §§,

dess lagrum sådana de lyder, 58 e § i lag av den 16 april 1987 (417/87), 62 a § delvis ändrad genom sistnämnda lag, genom lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995 (707/92 och 427/95), 62 b, 68 och 70 §§ i nämnda lag av den 3 augusti 1992 samt 62 d § ändrad genom nämnda lagar av den 16 april 1987 och den 3 augusti 1992 samt lag av den 25 januari 1991 (171/91), samt

ändras 52 § 3 mom. samt 54 a och 78 a §§,

dess lagrum sådana de lyder, 52 § 3 mom. och 54 a § i nämnda lag av den 25 januari 1991 samt 78 a § ändrad genom nämnda lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995, som följer:

52 §

I en grundskola kan finnas timlärare i tjänsteförhållande.

54 a §

I fråga om tjänsterna vid en grundskola samt tjänsteinnehavarna och timlärarna vid den gäller vad som i kommunallagen och i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) stadgas samt med stöd av kommunallagen bestäms om kommunala tjänster och tjänsteinnehavare, om inte något annat stadgas i denna lag eller i förordning som givits med stöd av den.

78 a §

Angående rektors- och lärarbefattningar samt befattningshavare och timlärare vid en skola som ersätter grundskolan gäller i tillämpliga delar vad 55 §, 56 § 1—4 mom.,

56 a, 56 b, 58 a, 59 och 62 g §§ och 69 § 1, 3 och 4 mom. stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timlärare vid grundskolan. Om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar vad som stadgas i fråga om statstjänstemän.

En befattningshavare kan med stöd av 56 § 1 mom. och 56 a § 1 mom. förflyttas till en tjänst vid en grundskola, ett gymnasium, dess vuxenlinje, ett vuxengymnasium eller en annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning, till vilken befattningshavaren kan förflyttas, vid en annan skola som ersätter grundskolan, ett privat gymnasium eller dess vuxenlinje eller ett vuxengymnasium med samma huvudman som den förstnämnda skolan.

Denna lag träder i kraft den 199 .

2.

Lag**om ändring av gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i gymnasielagen av den 27 maj 1983 (477/83) 32 e, 36 a, 36 b, 36 d, 42 och 44 §§,

dessas lagrum sådana de lyder, 32 e § i lag av den 16 april 1987 (418/87), 36 a § ändrad genom sistnämnda lag samt lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995 (708/92 och 428/95), 36 b, 42 och 44 §§ i nämnda lag av den 3 augusti 1992 samt 36 d § ändrad genom nämnda lagar av den 16 april 1987, den 3 augusti 1992 och lag av den 25 januari 1991 (172/91), samt

ändras 27 § 3 mom. samt 28 a och 53 §§,

dessas lagrum sådana de lyder, 27 § 3 mom. och 28 a § i nämnda lag av den 25 januari 1991 samt 53 § ändrad genom nämnda lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995, som följer:

27 §

I ett gymnasium kan finnas timplärare i tjänsteförhållande.

28 a §

I fråga om tjänsterna vid ett gymnasium samt tjänsteinnehavarna och timplärarna vid det gäller vad som i kommunallagen och i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) stadgas samt med stöd av kommunallagen bestäms om kommunala tjänster och tjänsteinnehavare, om inte något annat stadgas i denna lag eller i den förordning som givits med stöd av den.

53 §

Angående rektors- och lärarbefattningar samt befattningshavare och timplärare vid ett

privat gymnasium gäller i tillämpliga delar vad 29, 30, 30 a, 30 b, 32 a, 33, 36 g och 43 §§ stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timplärare vid ett gymnasium. Om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar vad som stadgas i fråga om statstjänstemän.

En befattningshavare kan med stöd av 30 § 1 mom. och 30 a § 1 mom. förflyttas till en tjänst vid ett gymnasium, dess vuxenlinje, ett vuxengymnasium, en grundskola eller en annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning, till vilken befattningshavaren kan förflyttas, vid ett privat gymnasium eller dess vuxenlinje, ett vuxengymnasium eller vid en skola som ersätter grundskolan, med samma huvudman som gymnasiet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag**om ändring av 21 och 24 §§ lagen om vuxengymnasier**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 21 § samt 24 § 3 och 4 mom. lagen den 3 juni 1994 om vuxengymnasier (439/94), av dessa lagrum 21 § och 24 § 3 mom. sådana de lyder i lag av den 24 mars 1995 (429/95), som följer:

21 §

Om tjänsterna, tjänsteinnehavarna och timlärarna vid vuxengymnasier gäller vad 28, 28 a, 29, 30, 30 a, 30 b, 31, 32 a, 33, 35, 36 g, 43, 45, 46 och 67 §§ gymnasielagen stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timlärare.

24 §

För befattningar, befattningshavare och timlärare vid privata vuxengymnasier gäller i tillämpliga delar vad 29, 30, 30 a, 30 b, 32 a, 33, 36 g, 43 och 46 §§ gymnasielagen stadgar om gymnasiets tjänster, tjänsteinnehavare och timlärare. I fråga om varning och

avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar vad som stadgas om statstjänstemän.

En befattningshavare kan med stöd av 30 § 1 mom. och 30 a § 1 mom. gymnasielagen överflyttas till en tjänst vid vuxengymnasiet, gymnasiet eller dess vuxenlinje, grundskolan eller någon annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning till vilken befattningshavaren kan överflyttas vid ett privat vuxengymnasium, gymnasium eller dess vuxenlinje, eller vid en skola som ersätter grundskolan, med samma huvudman.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag**om ändring av 24 § lagen om yrkesläroanstalter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 24 § 3 mom. lagen den 10 april 1987 om yrkesläroanstalter (487/87), sådant det lyder i lag av den 25 januari 1991 (146/91), som följer:

24 §

I fråga om tjänsterna vid en kommunal läroanstalt samt tjänsteinnehavarna, dem som sköter en tjänst interimistiskt och timlärarna iaktas vad som stadgas i kommunallagen och i lagen om kommunala tjänstein-

nehavares anställningstrygghet (484/96) samt bestäms med stöd av kommunallagen, om inte något annat stadgas i denna lag eller i förordning som givits med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 199 .

5.

Lag**om ändring av 20 § lagen om yrkeshögskolestudier**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 20 § 1 mom. lagen den 3 mars 1995 om yrkeshögskolestudier (255/95) som följer:

20 §

Personalens ställning i kommunala och privata yrkeshögskolor

I fråga om tjänsterna vid en kommunal yrkeshögskola samt tjänsteinnehavarna och dem som interimistiskt sköter en tjänst samt timlärarna iakttas vad som stadgas i kommu-

nallagen (365/95) och i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) samt bestäms med stöd av kommunallagen, om inte något annat stadgas i denna lag eller i förordning som givits med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 20 september 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*

1.

Lag**om ändring av grundskolelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i grundskolelagen av den 27 maj 1983 (476/83) 58 e, 62 a, 62 b, 62 d, 68 och 70 §§,

dessas lagrum sådana de lyder, 58 e § i lag av den 16 april 1987 (417/87), 62 a § delvis ändrad genom sistnämnda lag, genom lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995 (707/92 och 427/95), 62 b, 68 och 70 §§ i nämnda lag av den 3 augusti 1992 samt 62 d § ändrad genom nämnda lagar av den 16 april 1987 och den 3 augusti 1992 samt lag av den 25 januari 1991 (171/91), samt

ändras 52 § 3 mom. samt 54 a och 78 a §§,
dessas lagrum sådana de lyder, 52 § 3 mom. och 54 a § i nämnda lag av den 25 januari 1991 samt 78 a § ändrad genom nämnda lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

52 §

I en grundskola kan finnas timlärare i tjänsteförhållande. *En timlärare får anställas på viss tid eller tills vidare.*

I en grundskola kan finnas timlärare i tjänsteförhållande.

54 a §

I fråga om tjänsterna vid en grundskola samt tjänsteinnehavarna och timlärarna vid den gäller vad kommunallagen stadgar och med stöd av den bestäms om kommunala tjänster och tjänsteinnehavare, om inte något annat stadgas i denna lag och i den förordning som givits med stöd av den. *På timlärare tillämpas de stadganden och föreskrifter som gäller kommunala tillfälliga tjänsteinnehavare, om inte något annat framgår av denna lag eller den förordning som givits med stöd av den.*

54 a §

I fråga om tjänsterna vid en grundskola samt tjänsteinnehavarna och timlärarna vid den gäller vad som i kommunallagen och i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) stadgas samt med stöd av kommunallagen bestäms om kommunala tjänster och tjänsteinnehavare, om inte något annat stadgas i denna lag eller i förordning som givits med stöd av den.

58 e §

Tjänsteinnehavarna och timlärarna skall bemötas opartiskt i tjänsteförhållandet. En tjänsteinnehavare eller timlärare får inte utan fog ges en annan ställning än andra tjänsteinnehavare och timlärare på grund av börd, religion, ålder, politisk verksamhet eller fackföreningsverksamhet eller av någon an-

58 e §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

nan därmed jämförlig orsak.

En sökande till tjänst eller timplärouppgift får inte utan fog ges en annan ställning än medsökandena av skäl som nämns i 1 mom.

Om förbud mot diskriminering på grund av kön stadgas i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män.

62 a §

Ett tjänsteförhållande kan sägas upp av kommunen eller en ordinarie tjänsteinnehavare så att det upphör efter uppsägningstidens slut. Uppsägningen skall ske skriftligen.

En ordinarie tjänsteinnehavare får dock inte sägas upp, om uppsägningen inte beror på att

1) tjänsten dras in,
2) tjänsteinnehavaren inte längre förmår sköta sina uppgifter på behörigt sätt, eller på att

3) tjänsteinnehavaren fortgående eller på ett väsentligt sätt bryter mot eller försummar sin tjänsteplikt.

Skäl som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten är åtminstone inte

1) sjukdom, lyte eller kroppsskada, om inte följden härav har varit en väsentligt och varaktig nedgång i tjänsteinnehavarens arbetsförmåga och tjänsteinnehavaren på grund härav har rätt till invalidpension,

2) havandeskap och barnsörd,

3) deltagande på grund av en tjänsteinnehavarförenings beslut i en stridsåtgärd som föreningen vidtar, ej heller

4) tjänsteinnehavarens politiska, religiösa eller andra åsikter eller hans deltagande i samhällelig verksamhet eller föreningsverksamhet.

Kommunen får inte heller säga upp en tjänsteinnehavare under den tid för vilken tjänsteinnehavaren har beviljats tjänstledighet på grund av särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet. Inte heller får kommunen, sedan den fått kännedom om att tjänsteinnehavaren är gravid eller ämnar utnyttja sin rätt till de ledigheter som nämns ovan, säga upp tjänsteförhållandet så att det upphör när tjänstledigheten börjar eller medan den pågår.

Det får inte bestämmas att beslut om att säga upp en tjänsteinnehavare skall fattas av en tjänsteinnehavare.

(upphävs)

62 a §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

62 b §

Kommunen eller en timlärare och den som sköter en tjänst interimistiskt kan säga upp ett tjänsteförhållande så att det upphör efter uppsägningstidens slut.

En timlärare och den som sköter en tjänst interimistiskt kan sägas upp när det finns skäl. Det får inte bestämmas att beslut som avses i denna paragraf skall fattas av en tjänsteinnehavare.

(upphävs)

62 b §

62 d §

Innan en tjänsteinnehavare eller timlärare sägs upp skall han beredas tillfälle att avge förklaring i saken.

Kommunen kan före uppsägningstidens slut återta uppsägningen, om tjänsteinnehavaren eller timläraren samtycker härtill. Tjänsteinnehavaren eller timläraren får inte återta sin uppsägning, om inte kommunen ger sitt samtycke.

(upphävs)

62 d §

68 §

Har en tjänsteinnehavare tagit en annan anställning som hindrar honom att sköta tjänsten, skall hans tidigare tjänsteförhållande konstateras ha upphört, såvida han inte har beviljats avsked eller tjänstledighet eller något annat inte stadgas särskilt i saken.

(upphävs)

68 §

70 §

En tjänsteinnehavare eller timlärare som på grund av sjukdom inte förmår sköta sin tjänst skall anhålla om tjänstledighet. Om han inte gör det, skall han befrias från tjänsteutövning för den tid sjukdomen varar.

En tjänsteinnehavare kan åläggas att genomgå kontroller och undersökningar för konstaterande av hans hälsotillstånd, om detta är nödvändigt för att bedöma hans förutsättningar att sköta tjänsten. Under samma betingelser kan en tjänsteinnehavare åläggas att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd. Det får inte bestämmas att beslut som avses i detta moment skall fattas av en tjänsteinnehavare.

(upphävs)

70 §

78 a §

Angående rektors- och lärarbefattningar samt befattningshavare och timlärare vid en

78 a §

Angående rektors- och lärarbefattningar samt befattningshavare och timlärare vid en

Gällande lydelse

skola som ersätter grundskolan gäller i tillämpliga delar vad 55 §, 56 § 1—4 mom., 56 a, 56 b, 58 a, 58 e, 59, 62 a, 62 b, 62 d och 62 g §§, 69 § 1, 3 och 4 mom. samt 70 § stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timplärare vid grundskolan. Om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar vad som stadgas i fråga om statsjänsstemän.

De uppgifter som enligt 62 a och 62 b §§ ankommer på kommunen skall i en skola som ersätter grundskolan skötas av direktionen och de uppgifter som nämns i 62 d § av det organ eller den befattningshavare som förordnas i skolans reglemente. En befattningshavare vid en sådan skola kan med stöd av 56 § 1 mom. eller 56 a § 1 mom. förflyttas till en tjänst vid en grundskola, ett gymnasium, dess kvällslinje, ett kvällsgymnasium eller en annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning, till vilken han kan förflyttas, vid en annan skola som ersätter grundskolan, ett privat gymnasium eller dess kvällslinje eller ett kvällsgymnasium med samma huvudman som den förstnämnda skolan.

Föreslagen lydelse

skola som ersätter grundskolan gäller i tillämpliga delar vad 55 §, 56 § 1—4 mom., 56 a, 56 b, 58 a, 59 och 62 g §§ och 69 § 1, 3 och 4 mom. stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timplärare vid grundskolan. Om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar vad som stadgas i fråga om statsjänsstemän.

En befattningshavare kan med stöd av 56 § 1 mom. och 56 a § 1 mom. förflyttas till en tjänst vid en grundskola, ett gymnasium, dess *vuxenlinje*, ett *vuxengymnasium* eller en annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning, till vilken befattningshavaren kan förflyttas, vid en annan skola som ersätter grundskolan, ett privat gymnasium eller dess *vuxenlinje* eller ett *vuxengymnasium* med samma huvudman som den förstnämnda skolan.

Denna lag träder i kraft den 199 .

2.

Lag**om ändring av gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i gymnasielagen av den 27 maj 1983 (477/83) 32 e, 36 a, 36 b, 36 d, 42 och 44 §§,

dessas lagrum sådana de lyder, 32 e § i lag av den 16 april 1987 (418/87), 36 a § ändrad genom sistnämnda lag samt lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995 (708/92 och 428/95), 36 b, 42 och 44 §§ i nämnda lag av den 3 augusti 1992 samt 36 d § ändrad genom nämnda lagar av den 16 april 1987, den 3 augusti 1992 och lag av den 25 januari 1991 (172/91), samt

ändras 27 § 3 mom. samt 28 a och 53 §§,

dessas lagrum sådana de lyder, 27 § 3 mom. och 28 a § i nämnda lag av den 25 januari 1991 samt 53 § ändrad genom nämnda lagar av den 3 augusti 1992 och den 24 mars 1995, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

27 §

I ett gymnasium kan finnas timplärare i tjänsteförhållande. *En timplärare kan anställas på viss tid eller tills vidare.*

I ett gymnasium kan finnas timplärare i tjänsteförhållande.

28 a §

I fråga om tjänsterna vid ett gymnasium samt tjänsteinnehavarna och timplärarna vid det gäller vad kommunallagen stadgar och med stöd av den bestäms om kommunala tjänster och tjänsteinnehavare, om inte något annat stadgas i denna lag eller i den förordning som givits med stöd av den. *På timplärare tillämpas de stadganden och föreskrifter som gäller kommunala tillfälliga tjänsteinnehavare, om inte något annat framgår av denna lag eller den förordning som givits med stöd av den.*

28 a §

I fråga om tjänsterna vid ett gymnasium samt tjänsteinnehavarna och timplärarna vid det gäller vad *som i kommunallagen och i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96)* stadgas samt med stöd av kommunallagen bestäms om kommunala tjänster och tjänsteinnehavare, om inte något annat stadgas i denna lag eller i den förordning som givits med stöd av den.

32 e §

Tjänsteinnehavarna och timplärarna skall bemötas opartiskt i tjänsteförhållandet. En tjänsteinnehavare eller timplärare får inte utan fog ges en annan ställning än andra tjänsteinnehavare och timplärare på grund av börd, religion, ålder, politisk verksamhet eller fackföreningsverksamhet eller av någon annan därmed jämförlig orsak.

En sökande till tjänst eller timpläraryuppgift får inte utan fog ges en annan ställning än andra sökande av skäl som nämns i 1 mom.

32 e §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om förbud mot diskriminering på grund av kön stadgas i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män.

36 a §

Ett tjänsteförhållande kan sägas upp av kommunen eller en ordinarie tjänsteinnehavare så att det upphör efter uppsägningstidens slut. Uppsägningen skall ske skriftligen.

En ordinarie tjänsteinnehavare får dock inte sägas upp, om uppsägningen inte beror på att

- 1) tjänsten dras in,
- 2) tjänsteinnehavaren inte längre förmår sköta sina uppgifter på ett behörigt sätt, eller på att
- 3) tjänsteinnehavaren fortgående eller på ett väsentligt sätt bryter mot eller försummar sin tjänsteplikt.

Skäl som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten är åtminstone inte

- 1) sjukdom, lyte eller kroppsskada, om inte följden härav har varit en väsentlig och varaktig nedgång i tjänsteinnehavarens arbetsförmåga och tjänsteinnehavaren på grund härav har rätt till invalidpension,
- 2) havandeskap och barnsbörd,
- 3) deltagande på grund av en tjänsteinnehavarförenings beslut i en stridsåtgärd som föreningen vidtar, ej heller
- 4) tjänsteinnehavarens politiska, religiösa eller andra åsikter eller hans deltagande i samhällelig verksamhet eller föreningsverksamhet.

Kommunen får inte heller säga upp en tjänsteinnehavare under den tid för vilken tjänsteinnehavaren har beviljats tjänstledighet på grund av särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet. Inte heller får kommunen, sedan den fått kännedom om att tjänsteinnehavaren är gravid eller ämnar utnyttja sin rätt till de ledigheter som nämns ovan, säga upp tjänsteförhållandet så att det upphör när tjänstledigheten börjar eller medan den pågår.

Det får inte bestämmas att beslut om att säga upp en tjänsteinnehavare skall fattas av en tjänsteinnehavare.

36 b §

Kommunen eller en timlärare och den som sköter en tjänst interimistiskt kan säga upp

(upphävs)

36 a §

36 b §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ett tjänsteförhållande så att det upphör efter uppsägningstidens slut.

En timplärare och den som sköter en tjänst interimistiskt kan sägas upp när det finns skäl. Det får inte bestämmas att beslut som avses i denna paragraf skall fattas av en tjänsteinnehavare.

36 d §

Innan en tjänsteinnehavare eller timplärare sägs upp skall han beredas tillfälle att avge förklaring i saken.

Kommunen kan före uppsägningstidens slut återta uppsägningen, om tjänsteinnehavaren eller timpläraren samtycker härtill. Tjänsteinnehavaren eller timpläraren får inte återta sin uppsägning, om inte kommunen ger sitt samtycke.

42 §

Har en tjänsteinnehavare tagit en annan anställning som hindrar honom att sköta tjänsten, skall hans tidigare tjänsteförhållande konstateras ha upphört, såvida han inte har beviljats avsked eller tjänstledighet eller något annat inte stadgas särskilt i saken.

44 §

En tjänsteinnehavare eller timplärare som på grund av sjukdom inte förmår sköta sin tjänst skall anhålla om tjänstledighet. Om han inte gör det, skall han befrias från tjänsteutövning för den tid sjukdomen varar.

En tjänsteinnehavare kan åläggas att genomgå kontroller och undersökningar för konstaterande av hans hälsotillstånd, om detta är nödvändigt för att bedöma hans förutsättningar att sköta tjänsten. Under samma betingelser kan en tjänsteinnehavare åläggas att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd. Det får inte bestämmas att beslut som avses i detta moment skall fattas av en tjänsteinnehavare.

53 §

Angående rektors- och lärarbefattningar samt befattningshavare och timplärare vid ett privat gymnasium gäller i tillämpliga delar vad 29, 30, 30 a, 30 b, 32 a, 32 e, 33, 36 a, 36 b, 36 d, 36 g, 43 och 44 §§ stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timplärare vid ett gymnasium. Om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dess-

36 d §

(upphävs)

42 §

(upphävs)

44 §

(upphävs)

53 §

Angående rektors- och lärarbefattningar samt befattningshavare och timplärare vid ett privat gymnasium gäller i tillämpliga delar vad 29, 30, 30 a, 30 b, 32 a, 33, 36 g och 43 §§ stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timplärare vid ett gymnasium. Om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar

Gällande lydelse

utom i tillämpliga delar vad som stadgas i fråga om statstjänstemän.

De uppgifter som enligt 36 a och 36 b §§ ankommer på kommunen skall i ett privat gymnasium skötas av direktionen och de uppgifter som nämns i 36 d § av det organ eller den befattningshavare som förordnas i skolans reglemente. En befattningshavare kan med stöd av 30 § 1 mom. och 30 a § 1 mom. förflyttas till en tjänst vid ett gymnasium, dess kvällslinje, ett kvällsgymnasium, en grundskola eller en annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning, till vilken han kan förflyttas, vid ett privat gymnasium eller dess kvällslinje, ett kvällsgymnasium eller vid en skola som ersätter grundskolan, med samma huvudman som gymnasiet.

Föreslagen lydelse

vad som stadgas i fråga om statstjänstemän.

En befattningshavare kan med stöd av 30 § 1 mom. och 30 a § 1 mom. förflyttas till en tjänst vid ett gymnasium, dess *vuxenlinje*, ett *vuxengymnasium*, en grundskola eller en annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning, till vilken befattningshavaren kan förflyttas, vid ett privat gymnasium eller dess *vuxenlinje*, ett *vuxengymnasium* eller vid en skola som ersätter grundskolan, med samma huvudman som gymnasiet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.**Lag****om ändring av 21 och 24 §§ lagen om vuxengymnasier**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 21 § samt 24 § 3 och 4 mom. lagen den 3 juni 1994 om vuxengymnasier (439/94), av dessa lagrum 21 § och 24 § 3 mom. sådana de lyder i lag av den 24 mars 1995 (429/95), som följer:

Gällande lydelse

21 §

Om tjänsterna, tjänsteinnehavarna och timlärarna vid vuxengymnasier gäller vad 28, 28 a, 29, 30, 30 a, 30 b, 31, 32 a, 32 e, 33, 35, 36 a, 36 b, 36 d, 36 g, 42—46 och 67 §§ gymnasielagen stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timlärare.

Föreslagen lydelse

21 §

Om tjänsterna, tjänsteinnehavarna och timlärarna vid vuxengymnasier gäller vad 28, 28 a, 29, 30, 30 a, 30 b, 31, 32 a, 33, 35, 36 g, 43, 45, 46 och 67 §§ gymnasielagen stadgar om tjänster, tjänsteinnehavare och timlärare.

24 §

För befattningar, befattningshavare och timlärare vid privata vuxengymnasier gäller i tillämpliga delar vad 29, 30, 30 a, 30 b, 32 a, 32 e, 33, 36 a, 36 b, 36 d, 36 g, 43, 44 och 46 §§ gymnasielagen stadgar om

För befattningar, befattningshavare och timlärare vid privata vuxengymnasier gäller i tillämpliga delar vad 29, 30, 30 a, 30 b, 32 a, 33, 36 g, 43 och 46 §§ gymnasielagen stadgar om gymnasiets tjänster, tjänsteinne-

Gällande lydelse

gymnasiets tjänster, tjänsteinnehavare och timlärare. I fråga om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar vad som stadgas om statsjänstemän.

De uppgifter som 36 a och 36 b §§ gymnasielagen stadgar i fråga om kommunen sköts vid privata vuxengymnasier av en direktion och de uppgifter som stadgas i 36 d § av ett organ eller en befattningshavare som förordnats i instruktionen för ett privat vuxengymnasium. En befattningshavare vid ett vuxengymnasium kan med stöd av 30 § 1 mom. och 30 a § 1 mom. gymnasielagen överflyttas till en tjänst vid vuxengymnasiet, gymnasiet eller dess vuxenlinje, grundskolan eller någon annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning till vilken befattningshavaren kan överflyttas vid ett privat vuxengymnasium, gymnasium eller dess vuxenlinje, eller vid en skola som ersätter grundskolan, med samma huvudman.

Föreslagen lydelse

havare och timlärare. I fråga om varning och avstängning från handhavandet av befattning gäller dessutom i tillämpliga delar vad som stadgas om statstjänstemän.

En befattningshavare kan med stöd av 30 § 1 mom. och 30 a § 1 mom. gymnasielagen överflyttas till en tjänst vid vuxengymnasiet, gymnasiet eller dess vuxenlinje, grundskolan eller någon annan läroanstalt endast om det inte finns någon lämplig befattning till vilken befattningshavaren kan överflyttas vid ett privat vuxengymnasium, gymnasium eller dess vuxenlinje, eller vid en skola som ersätter grundskolan, med samma huvudman.

—————
Denna lag träder i kraft den 199 .
—————

4.

Lag**om ändring av 24 § lagen om yrkesläroanstalter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 24 § 3 mom. lagen den 10 april 1987 om yrkesläroanstalter (487/87), sådant det lyder i lag av den 25 januari 1991 (146/91), som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

24 §

I fråga om tjänsterna vid en kommunal läroanstalt samt om tjänsteinnehavare, dem som sköter en tjänst interimistiskt och timlärare gäller vad kommunallagen stadgar och med stöd av den bestäms, om inte något annat anges i denna lag eller en med stöd av

I fråga om tjänsterna vid en kommunal läroanstalt samt tjänsteinnehavarna, dem som sköter en tjänst interimistiskt och timlärarna iakttas vad som stadgas i kommunallagen och i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) samt

Gällande lydelse

den givna förordning. På timplärare tillämpas de stadganden och föreskrifter som gäller kommunala tillfälliga tjänsteinnehavare, om inte något annat framgår av denna lag eller en med stöd av den givna förordning.

Föreslagen lydelse

bestäms med stöd av kommunallagen, om inte något annat stadgas i denna lag eller i förordning som givits med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 199 .

5.

Lag**om ändring av 20 § lagen om yrkeshögskolestudier**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 20 § 1 mom. lagen den 3 mars 1995 om yrkeshögskolestudier (255/95) som följer:

Gällande lydelse

20 §

Personalens ställning i kommunala och privata yrkeshögskolor

På tjänsterna, tjänsteinnehavarna och på den som interimistiskt sköter en tjänst samt på timplärare vid en kommunal yrkeshögskola tillämpas vad som stadgas i kommunallagen (953/76) eller bestäms med stöd av den, om inte något annat stadgas i denna lag eller genom en förordning som utfärdats med stöd av den. På timplärare tillämpas de stadganden och föreskrifter som gäller kommunens tillfälliga tjänsteinnehavare.

Föreslagen lydelse

20 §

Personalens ställning i kommunala och privata yrkeshögskolor

I fråga om tjänsterna vid en kommunal yrkeshögskola samt tjänsteinnehavarna och dem som interimistiskt sköter en tjänst samt timplärarna iaktas vad som stadgas i kommunallagen (365/95) och i lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) samt bestäms med stöd av kommunallagen, om inte något annat stadgas i denna lag eller i förordning som givits med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 199 .